

Déli Hírlap

BÁNSÁGI
MAGYAR NAPILAPSZERDA, 1932 SZEPTEMBER 14.
TIMISOARA—TEMESVAR, VIII. ÉVF. 208. SZÁMFŐSZERKEZTŐ:
VUCHETICH ENDRE DR.

Adóleszállítás

bejegyzet, hogy ne mondjuk fenyeget. pénzügyminiszter már benyújtotta az erre vonatkozó javaslatot, de nincsen benne köszönet, nincsen benne áldás. Mit a fundált vagyonnak elengednek, a fundus nélküli összlakosságnak ill majd busásan kárpótolni. Lesznek ugyanis huszonöt százalékos mezőgazdasági és tíz százalékos házadószállításek, történik valami egészen halvány gondoskodás a törpe iparról is, de mindeki más bajáról megfeledezett a törvény. Illetőleg, ha csak megfeledezett volna, az még istenes állapot lenne. Nem, a törvényhozói gondoskodás úgy állta, hogy ezekre a vogelfrei kategóriákra még ráfér egy kis terhelés, hogy az, ami elveszett a réven, az visszatérjön a vámon. Ők a látszatadót kapják az adékba, az életforma lesz az adécalap, már megfogható földi javakkal nem látta meg őket a gondviselés. Életmód, lakás nagysága, cselédség, esetleges autótartás lesznek e speciális adóvetési mód ismérvei. Van ebben a szempontban igazság, ha a fényűzést, a bőséget tisztelt meg a pénzügyi feleklődés. Ennek a látszatadó javaslatnak azonban éppen az a baja, hogy a részpartibb életmódot is mindenáron elslakodónak akarja látni és tizezeres adóalap-fenomenként ünnepli már egy szál kis minden eselédleányt is. En módon a lukszusadóban egyszerre nem van a vagyontalan középosztály minden rétege egészen a legkülsőbb peritriákiig, a Zöldpászit-utcáig, ahol két három szobás, udvarra tekintő apartamentjeikben üzik a fényt, egy mezitláb minden körében az élet kiváltságjai. A legszerényebb vegetációt akaralkuszként megvámolni ez a törvényjavaslat, mely teljesen figyelmen kívül hagyja a mai élet sajátos körülményeit. Az élethelyzet ugyanis napjainban az, hogy a legtöbb asszony ma a főtitárs a férjének, vagy esetleg másik külön munkát vállal, csak hogy ármekeit el tudja tartani. Kell valaminek lenni a ház körül, míg ketten nagy ezen előteremtik azt a minimális összeget, amelyet azelőtt esetleg a férfi egyedül is előteremtett. Egzisztenciákat ad és forgat ki gyökeréből ez a látadó-javaslat, amikor merő erőszakkal egyenesen végső tengődésében tállja meg az ugys sulyosan terhelt középosztályt. A gondtalan, dúslakodó élet ne a háztartások körül tessék szólni. Megnyilvánul az a legszélesebb rétegvánosság előtt is. Hiszen éppen az a lényege. Lukszus adó nemet találhat at is, ha jól körülnéz az elég jól szervezett adóügyi aparátus. Egyet hamarjában mi is mondhatunk. Téspéldául esténként száz leiel minden-

Feloszlatták a német birodalmi gyűlést

A német politikai életnek nagy szenzációja van: a birodalmi gyűlést feloszlatták. Ennek következményei egyelőre még kiszámíthatatlanok. Köztudomású dolog volt ugyan, hogy P a p e n kancellár magánál hordja a birodalmi gyűlés feloszlatajáról szóló okmányt, amelyet H i n d e n b u r g birodalmi elnök már napok előtt irt alá, azonban mégsem számítottak rá, hogy ez olyan gyorsan következik be.

A birodalmi gyűlés ülése tegnap délután három órára volt kitűzve. Jóval három óra előtt a birodalmi gyűlés épülete előtti tér fekete volt az emberektől,

akik kíváncsian nézték a képviselők felvonulását. Legalább is akarták őket nézni, ha már a terem nem mehetett be, mert a karzati jegyeket már napok előtt kiadták.

A nemzeti szocialista képviselők egy tömegben érkeztek és valamennyin egyenruha volt az ismeretes barna inggel.

Pontban három órakor zsufoltak voltak a képviselői padosrok és egyetlen képviselő sem hiányzott. G ö h r i n g elnök megnyitotta az ülést és jelentette, hogy elsőnek T ö r g l e r kommunista képviselő jelentkezett szólásra.

Törgler bizalmatlansági indítványa mellett, harminckettő pedig ellene szólt.

Ekkor fölállott Göhring és a következő kijelentést tette:

— Ezennel megállapítom, hogy a kormány megbukott. Mivel pedig a feloszlató okmányt bukott kormány ellenjegyezte, a feloszlata érvénytelen és alkotmányellenes!

Erre a kijelentésre nagy zaj támadt. A centrupárt és a szocialisták azt kiáltották, hogy Göhring követte el az alkotmányértéket, mivel nem engedte szóhoz jutni Papen kancellárt.

Bizalmatlansági indítvány a Papen-kormány ellen

Törgler kommunista bejelentette, hogy két indítványt terjeszt a birodalmi gyűlés elé. Az első bizalmatlansági indítvány a Papen-kormánnyal szemben, a második pedig a szeptemberi szükségrendelet visszavonására vonatkozik. Kijelentette, hogy a két indítványt szükségtelen részletesen megindokolni.

G ö h r i n g elnök felhívta a birodalmi gyűlést, hogy a két indítvány fölött szavazzanak.

Először a bizalmatlansági indítvány fölött rendelte el a szavazást. A teremben nagy zaj és izgalom keletkezett, de az elnöki csengő hangjára újból csend lett.

A feloszlata után az elnök folytatta a megkezdett szavazást

Göhring elnök azután felolvasta Hindenburg feloszlató kéziratát, amelyet a kormány részéről Papen kancellár és G a y l belügyminiszter ellenjegyeztek.

A feloszlató irat rövid és csak annyit mond, hogy az alkotmány huszonnyolcadik szakasza alapján feloszlata az elnök a birodalmi gyűlést, mert közvetlen veszély forog fenn, hogy az a szeptemberi szükségrendelet visszavonására kényszeríti a kormányt.

A szavazás megkezdődött. A jegyzők egyike felolvasta a képviselők névsorát, akik igennel, vagy nemmel szavaztak.

A szavazás már folyt, amikor egyszerre a terembe lépett P a p e n kancellár. Göhring elnök nem vette észre, mások szerint nem akarta észrevenni a kancellárt és tovább ügyelt a szavazásra. Papen kancellár erre úgy vétette magát észre, hogy piros aktatáskáját magasztarta tartva lépkedett el az elnöki emelvény felé. Amikor megállott Göhring előtt, táskájából kivett egy iratot és azt odatette a birodalmi gyűlés elnöke elé. Göhring elolvasta az iratot, majd intett, hogy szakítsák félbe a szavazást.

A feloszlató irat felolvasása után nagy zaj és heves vitakozás kezdődött, amelyből azonban semmit nem lehetett hallani. Göhring többször erőlyesen megrázta az elnöki csengőt és felszólította a képviselőket, hogy folytassák a szavazást.

A szavazás megtörténte után kihirdették az eredményt. Eszerint a teremben ötszázötven képviselő volt jelen, akik közül ötven tartózkodtak a szavazástól.

Ötszázötvenhárom szavazat

kártyajátékost megadóztatni, aki nyilvános helyen leül és nyer-veszt órakon át. Akik ilyen korlátlanul rendelkeznek idő és pénz felett, azoknak igazán telik

miből. Tessék csak ezt az egyetlen adó nemet megpróbálni, meglátják, hogy egész vagyont hoz majd a jövedelme. Ilyen könnyedén élni át a napokat, ez

az igazi fényűzés, nem pedig egész napon át dolgozni és surolni, vasalni, mosni egy mindennessel végül, hogy a háztartás is rendben legyen.

A haditengerészet nagy panamája

amely miatt visszaadják a gyárnak a már átvett tengeralattjárót és magasrangú egyének vagyonára ötven millió lei erejéig váratlanul zárlatot rendeltek el

Jelentették, hogy a második hadtest hadbírósa megbízta Gavrilescu tábornokot a haditengerészet torpedóromboló osztályánál lefolytató vizsgálat vezetésével. Az osztálynál ugyanis ötven millió leies hiány mutatkozik. A hiány oka állítólag az, hogy a torpedórombolók számára eszközölt szénrendelésnél, valamint egy tengeralattjáró hajó rendelkezésénél is szabálytalanságok voltak.

Az ötven millió leies deficit feltevés szerint ezekkel az ügyekkel áll összefüggésben.

A vizsgálat ugyan még folyamatban van és tisztázni lesz hivatott, hogy a nagy hiány miképpen támadhatott. Mindazonáltal a honvédelmi minisztérium a pénzügyminiszterrel egyetértésben gondoskodni kíván róla, hogy a kincstár esetleges kára biztosítható legyen. Ezért több magasrangú személyné is

gyonára zárlatot rendeltek el.

Igy Codrea volt viceadmírális vagyonára 28,575.000 lei erejéig rendeltek el zárlatot.

Ezenkívül hivatkozással az egyetemleges felelősség elvére, a volt viceadmírális vagyonára még külön 22,000.000 lei erejéig is elrendelték a zárlatot. Vagyonai zárlatot rendeltek el ezenkívül Budeanu volt intendáns-tábornok, Vasilescu Matei volt tengerészeti igazgató, Nasturas comandor és több más ismert egyén vagyonára. Illetékes helyen hangsúlyozzák, hogy ez a zárlat egyelőre csak biztosítékul szolgál, amíg az ötven millió leies indokolt tisztázást nyer. Ezenkívül zárlatot rendeltek el egy Bukarestben élő olasz állampolgár, Urbano Urbano vagyonára is.

Urbani közvetítette a torpedóromboló osztály számára a

szükséges szén és egyéb anyagok szállítását.

A vizsgálattal kapcsolatosan a kormány hatálytalanította azt a szerződést, amelyet Románia a fiumei hajógyárral a Delphin nevű tengeralattjáró hajó állítására vonatkozólag kötött. A Delphin nemrég elkészült és azt erre a célra kiküldött bizottság már át is vette.

Az átvételt azonban az illetékes körök nem ismerik el és a tengeralattjárót a gyár rendelkezésére bocsátották. A Delphin építési költsége százötvenezer font sterling volt.

A kormány most arra kötelezi az átvevő bizottság tagjait, hogy a százötvenezer font sterlinget, amelyet az állammal már kitaláltak, visszafizessék.

Az állam igazi ereje nem a nagy hadseregben és a pénzzel tele államkasszában, hanem a megelégedett otthonban rejlik

Szent László történelmi városában, Nagyváradon, két napon keresztül együtt voltak a romániai katolikusok sok ezrei. Két napon keresztül tartott a katolikus naggyűlés, amelyen jelen volt az ősz erdélyi püspök, Majláth Károly Gusztáv gróf, továbbá Pacha Agost temesvári és Fiedler István nagyváradai püspökök. Világi részről ott volt Betegh Miklós, a Katolikus Népszövetség elnöke. Egyházi és világi személyek az ország minden részéből impozáns tömegben gyűltek össze és nagyszámúban volt képviselve a kongresszuson Temesvár katolikusága is.

Első napján a kilenc órákor Fiedler püspök venisanciót és nagymisét tartott, utána Scheffler János dr. címzetes kanonok prédikált. A naggyűlés színhelye a Katolikus Kör volt, amelynek nagyterme a befolyásos megtele. Betegh Miklós megnyitó beszédében hangsúlyozta, hogy

az igazi államfentartó erő nem a nagy hadsereg és a pénzzel telt államkassza, hanem a megelégedett otthon.

A katolikusok mind a megelégedett otthonért buzdítottak, amelynek alapja a vallásosság.

Stanciu vezérfelügyelő, aki a kormány képviselőjében volt jelen, kijelentette, hogy a katolikusokat üdvözli evangéliumi munkájában, mert az a meggyőződése, hogy aki jó keresztény, az jó állampolgár is.

Fiedler István püspök Isten áldását kérte a katolikus naggyűlés munkájára és részvevőire.

Még, amikor a közeli tem-

plomból behallatszott a déli harangszó, Majláth püspök felszólítására a gyűlés együttesen elmondta az angali üdvözlőt.

Majláth püspök nagyszabású beszédével délelőtti ülést tartott.

Délután a különböző szakosztályok tartották üléseiket. Pacha Agost temesvári püspök elnökletével ülésezett a munkásvédelmi osztály. Páter Kassovics László szalvatoriánus atya, akinek neve messze Temesváron túl ismeretes már, beszélt a katolikus munkásság szervezkedéséről és a katolikus munkásság problémáiról. Szólt a munkánélküliség okairól és enyhítésének lehetőségéről, végül ismertette a temesvári Katolikus Munkásegylet működését. Rajk a Ferenc dr. temesvári tanár hangsúlyozta a munkások felvilágosításának és munkához való segítségének

szükségességét, hogy a szívbe gyűlölet helyett a szeretet költözzék.

Második napon délelőtt Pacha Agost temesvári püspök mondotta nagy segédlettel az ünnepi misét. Mise után délelőtt és délután különböző szakosztályi ülések voltak.

Ezen is több temesvári — többek között Csatóry Adél missziós nővér és Fink Mariska leányegyleti vezető — szerepelt.

Este a katolikus naggyűlés a három püspök által vezetett eucharisztikus körmenettel ért véget. Ezer és ezer ember haladt az oltári szentséget védő baldachin mögött égő gyertyával a kezében. Az emberek szívét ájtatosság telítette és zengett a szolozsma sok ezer ajakról a menny felé.

Visszaéléseket fedeztek fel a temesi iskolaalapok kezelésé körül

A vármegyházán napok óta szigorúan bizalmas vizsgálat folyik. A vizsgálat a vármegyei iskolaszék 1930. és 1931. évi pénzkezelésére vonatkozik. Egyelőre arról van szó, hogy olyan pénzeket, amelyek templomépítési alapokra voltak szánva, szabálytalanul kezelték. Több száz ezer leinek a hovatartozását kutatják most. Ezeknek a pénzeknek a kezelésével és elszámolásával a vármegyei iskolaszék van megbízva, amelynek részéről ezt rendszerint az iskolaszék titkára végzi. Azonban ez években a titkári tisztséget Chiritescu volt tanfelügyelő töltötte be, aki most az affér középpontjában áll. Megállapították máris azt, hogy

egyes templomépítési pénzeket, amelyeket szabályszerűen a pénzügyigazgatóságnál kellett volna befizetni, ahonnan azokat utalvány ellenében lehet mindig a szükséghez képest fölvenni, az iskolaszéki titkárságnál tartották.

Tekintettel arra, hogy Chiritescu kezelte az iskolaszék pénzeit is, nincsen kizárva, hogy ezen a téren is derülnek majd ki visszaélések. A vizsgálat mindenesetre ebbe az irányba is terelődik már. Az eset mindenképpen kellemetlen azoknak az ismert személyiségeknek, a kik helyet foglalnak a vármegyei iskolaszékben és kik feltétlenül megbiztak Chiritescu működésében és a szigorú el-

lenőrzést elmulasztották. A vizsgálat még néhány napig tart és annak eredményéről aztán jelentést tesznek a vármegyei ideiglenes bizottságnak.

Ingyen elosztogatta a paradicsomot, mert husz baniért sem akadt vevő

Egy lovrini földmives kocsiakompany paradicsomot hozott a temesvári piacra. A józsefvárosi piacon árusította a paradicsomot, azonban a vásárlás alacsony ár mellett is lanyhán maradt. Már közelgett dél és a lovrini földmivesnek még mindig tizenegyet vagy komolyan volt eladatlan paradicsoma. Végül arra szánta rá magát, hogy házról-házra megy a paradicsommal és bármi áron is eladja, csak hogy lovai a forró napnak ne huzzanak terhet. Bárha a paradicsom kilóját husz banira szállította le, így sem tudta a paradicsomot eladni. Amikor aztán egy épülő ház elé került és látta a sok izzadó munkást, nagy határozásra jutott. Odahívta a munkásokat és kijelentette, hogy ingyen adják nekik a paradicsomot. Lett nagy örvény és a munkások sietve irtették ki a tizenegyet kosarat. A férfiak kabátjaikba a napszámosnók pedig levették fejüket szoknyaikba rakták a sok piros paradicsomot.

Bucsuünnepek Temesvárott és a Bácságban

A józsefvárosi katolikus hitközség vasárnapi bucsuja szépen sikerült. Délelőtt tíz órákor Metzger Milton dr. repositplébános nagymisét és ünnepi prédikációt tartott. A nagymise előtt az egyházi énekkar énekelt. A szentmise után egész napon keresztül folddiák népmulatság, este pedig több ilyen is volt késő éjjelig tartó tánc. A káros bucsuünnepi bokrétát jótékony célra rendezett árverésen Dégel József kereskedő szerezte meg, aki azt táncnőjének, Janzer Borbálának ajánlta föl.

Aurelia a katolikusai vasárnap ünnepelték meg a templomszentelési fordulóval kapcsolatos bucsut. A nagymisét Pflüg János plébános mondta. Az egész község hangos volt a népmulatságtól és az esti táncról, amelyre a környékről eljöttek az emberek.

Ótelek község katolikusai, szeptember 14-én tartják meg templombucsujukat. A templom felszentelésének idején a szentkereszt felmagasztalásának ünnepén történt és a község hagyományos szokás szerint mindig e napon tartja meg a bucsut, még ha hétköznapra esik is. Holnap Ótelek ünnep lesz, az emberek abbahagyják hétköznapi munkát. Délelőtt a templomba vonulnak, hogy meghallgassák Fiedler János plébános nagymisét és prédikációját. Utána népmulatság lesz, melyre a különböző mutatóványos bucsu nagy számban vonultak ki Ótelekre.

A mehalai bucsu szeptember 18-án lesz nagy ünnepségek között hitközség gondoskodik arról, hogy a mehalai bucsu köztudomású kedélyesen idén is kellemes örömet szerezzen résztvevőknek. Az ünnepség színhely mehalai mozi helyiségeiben (Backha vendéglő) lesz. Délután szabad bemelegítés a tánchoz 20 lei belépti díj. A táncjüvedelem a templom javítására fordítatik.

Modern

hálószobákhoz

művésziesen fából faragott feszületek olcsó árban kaphatók

Szánthó
szobrásznál

III. ker. Király-utca 11.

TIVOLI

Csak 2 napig! Kedden és szerdán,
szeptember 13. és 14-én

Az ördög barátja

Megszórt tragédia. Nagyszabású film. A főszerepben a világhíró Milton Sika, akinek alakítása és játéka egyedülálló. **Sud-Est Híradó.**
Előadások: 5, 7, 9 órákor.
Este a kertben 9.30 órákor.

Látszat és valóság

Egy látszólag jól szituált családnak, ahol mindkét házastárs fél kenyérkereső, csak annyit szabad a megélhetéséért költeni, amennyi adót fizet a látszat után

Kedves Szerkesztő Ur! Ugynevezett jól szituált család vagyunk. Ennek csúlnak az ismerősök, mert sem feleségem, sem én nem tartozunk még a lepitettek közé. Régi igazság azonban, hogy a látszat csal, amint ezt közmondásban is megörökítették. Ezt a csaló látszatót akarja most megadóztatni a pénzügyminiszter új javaslataival, amelyekről nem merek nyilatkozni, mert önnnyen megeshetik, hogy a látszat tevénytiszteltetem ellen szól és ez a látszat még bajba keverhet. Ezért csak záraz számadatok felsorolására szoritkozom, amelyek minden esetleges látszat ellenére azt bizonyítják, hogy feleségem és a magam le nem építettsége mellett is mennyire csal a jólszituáltság látszata.

Adva van férj, feleség, két iskolásgyermek és egy öreg nyugdíjas szülő, aki évek óta nyugdíjmegállapításáig em tudott eljutni. A feleség havi jövedelme kétezer, a férjé ötezer, tehát ösz-

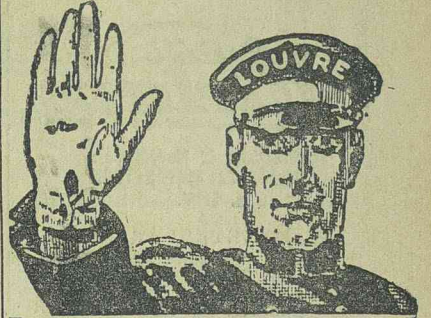
szesen hétezer lei. Ez a hétezer lei kiadási tételként a következőképp oszlik meg:

Lakás és vizdíj 2700.—, tej, cukor, kávé 540.—, kenyér 480.—, liszt, zsir, főzelék, hus (?), általában élelmiszerek 1000.— lei, tüzfifa, világítás, mosás, vasalás 1000.— lei, gyermekek iskolapénze 300.— lei, iskolai könyvek, tanszerek, ruha, cipő, fenyéremű 300.—, temetésbiztosítás a férjnek, hogy legalább ezzel ne legyen külön gond, ha elszóllíthatnék ez árnyékvilágból, 100.— lei, látszatlukszusra egy mindenesleány személyében, aki főz, takarít, míg a háziasszony kenyeret keres, 900.— lei. A felnöttek ruhapótlására, könyvre, újságra, vagy — Isten ments! — ártatlan szórakozásra gondolni sem merünk, mert ez már magában meghaladja jövedelmünket 320.— leiel. De még jön az adó. Munkanélküli adó fizetésünk után 30.— lei, alkalmazotti adó 340.— lei, lakás utáni munkanélküli adó 30.— lei, globális adó

200 lei, betegpénztár 140.— lei, cseléd utáni látszató 100.— lei, lakás utáni látszató — mert elvégre hatan három olcsó szobában lakunk — 100.— lei, összesen 940.— lei.

Legminimálisabb életszükségletünk tehát az adóval együtt 1260.— leiel mulják felül jövedelmünket. Honnan vesszük? Sötétben fekszünk le, a hideg elől az ágyba bujunk, a kenyérből is lespórolunk, húst nem eszünk és vegetáriánus kosztunkat lehetőleg zsirmentesen fogyasztjuk. Otthon meztláb járunk és a gyerekeknek azt mondjuk, hogy mi majd később vacsorázunk, mert a látszatót kell még előbb kiszámitanunk. Amikor már alszanak, éhesen fekszünk le és egyedül a jobb jövőbe vetett hit táplál.

Ez a különbség, Szerkesztő Ur, a valóság és látszat között és ezt a különbséget akarja most megadóztatni a pénzügyminiszter. Tisztelettel egy látszat szerint jól szituált.

Őszi divat-
ujdonságaink
megérkeztek!

Kabát és ruhaszövetek
mintás és sima Jersey-k

Crépe Ribouldin- és
selyemkülönlegességek

Intézeti
Egyenruhaszövetek
Paplanok

Vásznak, zefírek, barchendek
óriási választékban

Árakat nem hirdetünk
azonban áraink olcsó-
sága minden ajánlatot
telihmulnak

Hívjuk erről szemé-
lyesen meggyőződni

Lowre

a józsefvárosi róm. kath. templom-
mal szemben.

A nyomorúság völgyében

a szerencsétlen magyar telepések inségükben nyers kukoricával táplálkoznak

A Magyar Párt bányai tagozata most tartotta meg ebben az évben második nagygyűlését, amelyen a nagy intézőbizottság tagjai úgy Temesvárról, mint pedig a vidékről csaknem teljes számban jelentek meg. A m b r ö z y Andor báró elnöki megnyitója után P á l l György dr. főtitkár felolvasta jelentését, majd a vezetőség javaslatot terjesztett elő, amelyben azt kívánja, hogy a legközelebbi választáson egy bányai jelöltet az országos pártközpont olyan erdélyi megyében vegyen föl a listára, ahol megválasztása biztos.

A javaslatot egyhangulag elfogadták. Ugyancsak elfogadták azt a javaslatot is, amelyben a bányai tagozat a bucaresti népiroda átszervezését kívánja. A javaslat szerint a népirodát a parlamenti csoporttól teljesen el kell különíteni.

Jelentette a vezetőség, hogy V u c h e i c h Endre dr. elnöki tanács tag részéről indítvány érkezett be, amely az összes pártokon felülálló magyar nemzetegység, népközösség megalkotását kívánja. Ennek a politikamentes alakulatnak tagja lenne minden romániai magyar születése és nemzetü hitvallása alapján.

A beható tanácskozást kívánó fontos jelentőségű indítványt az elnöki tanács fogja behatóan megtanácskozni és azt a legközelebbi intézőbizottsági ülés elé terjeszti.

K r i v á n Gyula dr. megrázó szavakkal esztelte a Begavölgy magyar telepeseinek szomorú sorsát. Ezekben a községekben a kisajítás mindössze öt holdnyi földet hagyott meg a telepéseknek. Az idei buzatermés teljesen rossz volt. Egy-egy holdon alig ötven-hatvan kiló

buza termett. A krumplitermés viszont a hőség miatt nem sikerült.

Ezekben a községekben már most is olyan inség van, hogy sokan kijárnak a kukoricaföldre és a nyers kukoricát eszik.

Vetőmagot még az államtól sem tudnak vásárolni, mert hiszen annak a felét is előre kell lefizetni. Az embereknek egyetlen leük sincsen és ha nem jutnak segítséghez, úgy vetőmag nélkül maradnak. Ezzel szemben a kisajított földjeikért az állami értékpapirokat még mindig nem kapták meg és azok szelvényjárndóságaira is évekre visszamenőleg hiába várnak. Kriván Gyula dr. azt indítványozza, hogy a nagygyűlés egyete magáéva a begavölgyi magyar telepések ügyét és hívja föl rájuk a magyar parlamenti csoport figyelmét. A magyar képviselők igyekezzenek odahatni, hogy a földmivelségi miniszterium soronkívül adja ki nekik értékpapirjaikat, hogy azoknak szelvényjárndóságából megvásárolhassák a szükséges vetőmagot,

hogy így legalább a jövő évi kenyeret biztosítsák maguknak. A telepések haj-

landók ezeket az értékpapirokat az állam által kiadandó vetőmag ellenében biztosítékképpen letétbe helyezni.

Azután a nagyintézőbizottság kiegészítésére került a sor. Három új tagot választottak be és pedig N e m e s Elemér címzetes esperest, igazfalvai református lelkészt, L a n g e r Sándort, az oravicai tagozat alelnökét és N é m e d y Gábor úrlapírót.

A nagygyűlés egyhangulag elhatározta, hogy a vezetőség haladéktalanul átír a magyar parlamenti csoporthoz és egyben megkéri K r i v á n Gyula dr.-t, aki a földkisajítási ügyekben jártas, hogy a parlamenti csoportot a begavölgyi telepések érdekében kifejtendő munkájában támogassa. A nagygyűlés azután Ambrózy Andor báró zárószavaival véget ért.

Délután a Gyáruvar vendéglő kert helyiségében népiünnepély, este pedig a teremben táncmultság volt. Közben a Magyar Dalárda és a Magyar Ház zenekara sikerült számokat adtak elő. A szépszámu közönség, amely a Gyáruvarban megjelent, a hajnali órákban öszlött szét.

Gyilkol a száguldó autó

és a lelketlen soffőr az elgázolt embert nem a kórházba szállította, hanem a város határában letette és magára hagyta

O l t e n i t a regáti községen vasárnap délután örült sebességgel vágatott keresztül egy autó és az egyik ház előtt halálra gázolta N o s c e Mária e. L o r a n c u Mária hatven éves öreg asszonyokat. Az autó megállás nélkül tovább száguldott. A csendőrség telefonálására másfél óra múlva sikerült az autót

az egyik község határában feltartóztatni. Va i l e s c u Misu soffőrt letartóztatták. Vasárnap délb Bukarestben is súlyos autószerencsétlenség történt. Egy autó elütött a Teiul-park közelében egy kerékpárost, aki vértől borítva eszméletlenül terült el a közvezeten. Az autó megállott, a vezető a kocsibaemelte az esz-

metlen embert és kijelentette az összes reglett nézőknek, hogy a súlyosan sebesültet a kórházba viszi. Később az esze a rendőrség tudomására jutott, amely az összes kórházakban érdeklődött a sérült kerékpáros után. Kiderült, hogy az illetőt egyetlen kórházba sem szállították be. A vizsgálat megindult és akkor kiderült, hogy az autó számát senki nem tudja azok közül sem, akik a balesetnél tanui voltak. A rendőrségen azt gyanítják, hogy az autón valahová a városor kívül szállították el a sérült kerékpárost és ott magára hagyták.

Népszerű tanítónő bucsuztatása

Szűidenhorst Zwidenek Laura oravica tanítónőt a miniszterium saját kérelmére Resicára helyezte át. A tanítónő huszonkét évig tartózkodott Oravicán és távozását mindenki őszintén sajnálta mert nemcsak a nevelés, hanem kulturális téren is nagy érdemeket szerzett. A oravicai nőegylet, amelynek hosszú éveken keresztül jegyzője volt, bankett keretében bucsuztatta és ez alkalommal értékes ezüst tálcat nyújtottak át nek emlékül.

Déli
HírlapSzerkesztőség és kiadóhivatal:
BELVÁROS, SZENTGYÖRGY TÉR
4. SZÁM.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Havonta 70, negyedévre 200, félévre 380, évente 750 lei. — Külföldre: havonta 100, negyedévre 290, félévre 560, évente 1110 lei, vagy egyenlő értékű valuta. — Nyugdíjasok havonta 60, negyedévre 160, félévre 300, évente 600 leit fizetnek.

Telefon:
2-52 este 10 óra után 14-69
vagy 2-42.A szerkesztésért és kiadásért a
főszerkesztő felel.A „Temesvarer Zeitung“ nyomda
nyomása.

A sörgyár

nyolc milliós szeszbírsága a bíróság
előtt

A temesvári törvényszék szüneti tanácsa tegnap érdekes feketeszesz-ügyben hozott ítéletet. Emlékeztet, hogy a temesvári sörgyárnál is tartottak vizsgálatot és ezzel kapcsolatban Traianu Viktor pénzügyi vezérfelügyelő megállapította, hogy a sörgyár raktárában bizonyos mennyiségű adózatlan szesz volt, amelynek 1 millió 367.000 lei lett volna az illetéke. A jegyzőkönyv alapján a miniszterium döntését a sörgyár megfeleltette azzal az indokolással, hogy a bíróság elítélte a jegyzőkönyvet nem írták alá a törvény által megkövetelt tanuk és ezzel bizonyították, hogy a jegyzőkönyvet tanuk jelenléte nélkül készítették el. Hivatkoztak arra is, hogy részvénytársaságokat nem lehet pénzbírsággal büntetni, mert a törvény szerint, a bíróság helytadott az érvelésnek és a jegyzőkönyvet megsemmisítve, felmentette a sörgyárat a bírság megfizetése alól.

— Károly király résztvesz a bánági udvari vadászon. A bruckenau királyi vadászterületen a közeli napokban megtartják a szokásos őszi udvari vadászatot. Az udvari vadászon résztvesz Károly király és számos előkelőség. A tavasszal tartott udvari vadászon Mihály nagyvajda, a trónörökös is résztvett és valószínű, hogy most is elkíséri atyját a Bánágba.

— Tanügyi áthelyezés. Vrabiescu György lugosi felsőkereskedelmi iskolai igazgatót, a közoktatásügyi miniszterium a pitestii kereskedelmi iskolához helyezte át. Vrabiescu sokat fáradozott a lugosi kereskedelmi iskola érdekében és működésével a növendékek és a szülők tiszteletét és megbecsülését kivívta. Helyét Mitra Tibor kereskedelmi iskolai tanárral töltötték be.

* Legdrágábban veszek ékszereket, zalogcédulákat. Braun, ékszerész, Küttlér 5.

— Szomszédok véres közelharca. Cioreanu Péter szabó, aki a belvárosi Petőfi-utcában lakik, szóváltásba keveredett a vele egy házban lakó Haiduc Vazullal és Simionov Györggyel. A veszekedésből csakhamar verekezés támadt, amelynek hevében Cioreanu felesége erős ütést kapott az altestére és kórházba kellett vinni. Amikor Cioreanu visszatért a kórházból, találkoztak Simionovval és az ellenségek ismét egymásnak rontottak. Közben a szabómester a műhelyéből kihozott ollóval megsebesítette Simionovot, akit szintén kórházba vittek.

Komoly nehézségek tornyosulnak a genfi leszerelési konferencia elé a német követelések visszautasítása miatt

Franciaország vasárnap ünnepelte meg a marni csata évfordulóját és ebből az alkalomból Mauxban nagy ünnepély volt, amelyen Herriot miniszterelnök beszédet mondott. Ebben a beszédében kitért a németek követeléseire is és azokat visszautasította. A párisi lapok azonban nem találják eléggé érvelésnek Herriot visszautasítását és kifogásolják azt, hogy beszédének legnagyobb részét a szövetségesekhez intézte és csak igen halvány célzásokat tett Németország felé.

A Daily Telegraph szerint Macdonald angol miniszterelnök és Simon

külügyminiszter behatóan foglalkoztak a német követelésre adott francia válaszzal. Ennek tartalmával nincsenek megelégedve és megállapodtak arra nézve, hogy amennyiben a válaszcikk miatt a francia-német kapcsolatot megszakadás fenyegeti, úgy Anglia szükségesnek tartja a közbelépést, mert nem tartja kívánatosnak, hogy Németország kiváncsultan a leszerelési konferenciáról és a Népszövetségből is. Az angol közvélemény igazságosnak tartja a német követeléseket és szeretné azt, ha Franciaország biztosítaná Németországot, hogy

najlandó vele tárgyalásokba bocsátkozzon és a leszerelési konferencián kötelező ígéretet tenni az általános leszerelés megindítására.

A genfi leszerelési konferencia előlőben újabb nehézségek tornyosultak, amennyiben a tegnapi összehívott konferencia ülésén el kellett halasztani csütörtökre. Az elhalasztás Németország magatartása miatt történt, mivel a német kormány kijelentette, hogy mindaddig, míg követeléseit érdemben nem intézik el, nem hajlandó résztvenni a leszerelési tanácskozásokon.

IDŐJÁRÁS. A meteorológiai intézet jelenti: Nyugati széljárás mellett a hőmérséklet csökkenése várható, néhány helyen zivatarai lehetőséggel. Temesvárott tegnap délelőtt a napon harminchat, árnyékban pedig huszonhat fok meleg volt.

— Szabadon engedték a titkos gyűlés résztvevőit. Megirtuk, hogy a temesvári rendőrség őrizetbe vett tizenkilenc fiatal embert, akik a Selyemgyár-utca egyik házában gyűlést tartottak. A kommunista üzlemlök gyanúja miatt letartóztatott egyéneket a rendőrség szabadlábra helyezte, de tiltott gyülekezés miatt megindították ellenük az eljárást.

Selyem- és cémabari endek,
ugymint divatmanek és
epongeok ruhákra és
pongyolákra állandó újdonságok a
Néparuházban
Belváros, Dóm-tér 6. (A Sváb Központi Bank volt helyiségében)

— Elűnt fiatal leány. Schnur Rózi, az egyik temesvári napilap alkalmazottja, két nap előtt eltűnt szüleinek a lakásáról és azóta nem került elő. A huszonegy éves leány összeveszett szüleiével és sirva távozott hazulról. Előző nap a leány anyja a rendőrségnél kijelentette, hogy öngyilkosságot fog elkövetni. Mivel félt, hogy a leány kétségbeesésében megdöglött tetteit követhet el, a szülők felkértek a közönséget, hogy aki a leányról tud valamit, az jelentse be a rendőrségen.

* Irsay Nándor székesegyházi orgonista zongora-, harmonium- és orgonatanítást vállal. Jelentkezések: Belváros, Str. Gheorghe Lazar (Szerb-utca) 4 szám alatt.

— Lezuhant lengyel pilóta. A lengyel aviatikát súlyos csapás érte. Svirko hadnagy lengyel pilóta, az európai körrepülés győztese, halálos balesetnek lett áldozata. A lengyel pilóta Vigura nevű kísérőjével Berlinből Varsóba akart repülni. A repülőgép Tessen város közelében erős ködbe és viharba került. A gép megbillent, a pilóta nem tudta az egysúlyt helyreállítani és lezuhant. Svirko hadnagy és kísérője szörnyen haltak.

Hölgyek figyelmébe!

Van szerencsém értesíteni, hogy közismert női divatszalonomat francia divatszalonnal bővítettem ki, amelynek vezetését Brayer Frigyesné urnó vette át. Brayerné szakudása biztosítja, hogy azok a hölgyek, akik a legújabb francia divat szerint kívánnak öltözködni, nálam nemcsak lelkiismeretes kiszolgálásban részesülnek, hanem egyúttal gyönyörűen elkészített francia divatu utcai és estélyi ruhákat szállíthatnak, valamint elismeri szép kosztümöket, őszi- és télikabátokat készítenek.

Teljes tisztelettel
Tóth Károly

angol-francia női divatszalon, Józsefváros, Bulev. Carol No. 5. (Hunyadi-ut).

— Dettai kereskedő halála. Felsler Viktor, köztisztviselőben álló dettai kereskedő, negyvenkilenc éves korában Dettán meghalt. Az elhunyt kereskedő ismert tagja volt a bánági kereskedőtársadalomnak és mindenütt mint becsületes, szorgalmas kereskedőt ismerték. Halálát özvegye, Felsler Genovéva és kiterjedt rokonság gyászolja. Nagy részvét közepette Dettán temették el.

— Megsérült két futballista. A vasárnapi futballmérkőzések során két futballista megsérült. A rónáci sportpályán Győri Károly, huszonegy éves asztalos olyan szerencsétlenül zuhant a földre, hogy balkarját törte. A másik baleset a Törökös-pályán történt, ahol Szarvas István huszonnégy éves szabóság mérkőzés közben a fején szenvedett súlyosabb sérüléseket. A megsérült futballistákat a mentők kórházba szállították.

* A rónáci magyarság mulatsága. A Magyar Párt rónáci tagozata szeptember 25-én a Mag-féle vendéglőben nagy szabásu nyári ünnepélyt rendez, amelynek bevételét jótékony célra fordítják. Délelőtt kilenc órákor tekeverseny kezdődik, délután különböző szórakozások várják a közönséget, este pedig műsoros táncmulatság lesz.

Svábhegyi

Magaslati
diétás
gyógyintézet

Szanatórium

már napi 10 P-ért

a legelőkelőbb környezetben legtökéletesebb sanatóriumi ellátást nyújt

— Megvadult lovak elragadták a kocsit. Rónácon súlyos baleset történt. Filipi Péter újbessenyői gazda megrakott kocsijával megállt az egyik kútnál, hogy a lovakat megittassa. Közben az állatok megriadtak valamitől és elragadták a kocsit, amelyen a gazda felesége, Filipi Borbála foglalt helyet. A megvadult állatok feborították a szekert és az asszony a földre zuhant. Súlyos természetű sérüléseivel a kórházba szállították.

Mozi

Az ördög barátja
A Tivoli-mozgó filmudonsága

Mac, egy éjjeli lokál tulajdonosa, véletlenül tanuja, amikor Jeanette, egy fiatal leány öngyilkosságot kísérel meg. Mac megmenti és alkalmazza a leányt saját variétéjében. Karácsony előtt megható cikk jelenik meg egyik new-yorki lapban és Jeanette levélben üdvözlö a cikk íróját. Graham újságíró erre meghívja Jeanettet, hogy töltsék együtt a karácsonyt vidéki ismerőseinél. El is utaznak a vidéki ismerősök férj és feleségnek nézik őket. Mac keresésükre indul s éppen karácsony első napján érkezik Joe Larkin farmjára. Ekkor azonban Graham már fülleg szerelmes Jeanettebe s így Mac megjelenése nagy ijedelmet okoz a farmon. Élénk vita után Jeanette mégis elutazik Mac társaságában. Graham utánuk megy és éppen akkor érkezik, mikor Macot megtámadják ellenségei és sebesülten nagylelkűen visszaadja Jeanette szabadságát. Mielőtt még segélyt nyújthatnának neki, önkívületi állapotba esik és Jeanette benne siratja meg legjobb és legönfelelősebb barátját.

Forum-Mozgó

Mikor a tengerész partra száll...

Kedd, szeptember 13-án

Rendkívül érdekes és kedves beszélőfilm

PREMIER!

PREMIER!

Fox-Journal

Monopol: Metro Goldvyn, Oradea

Készül a munkanélküli illetékek nyelve. Jelentettük, hogy Temesvár városának a munkanélküliek segélyezésére tervezett illetékeinek szedését tör fogja biztosítani. A város által eltervezett és a temesi képviselők által a városnak benyújtott javaslatot a káros elnöksége már kinyomatta és tanácskozás végeztén kiosztotta a képviselők között. A törvényjavaslat ma keletkezett törvényelőkészítő bizottság elé és a parlament azt még ezen a héten tárgyalja le. A város ennek alapján szeptember második felében már megkezdheti az illetékek szedését.

Férfiszövetek

150 leitől kezdve a legfinomabb angol minőségű mélyen leszállított árak mellett kaphatók

abong és Schneidernél

Temesvár-Belváros, Szent György-ter
Róm. kath. püspöki palota.

Betemetik a holt Bega medrét. A város elhatározta, hogy a Gyárvárosban régi Bega-medret, az úgynevezett Bégát, betemeti. A munkát már megkezdték azzal, hogy egyelőre szelével töltik meg a medret, aztán pedig betemetik rá. A betömési munkák sok költséget vesznek igénybe ezért a város felszólítja a környékbeli telanok tulajdonosait, hogy azokhoz az illetékekhez járuljanak hozzá, mert a Bega betömése által ingatlanuk értéke növekedik. A város úgy tervezi, hogy ezt a munkálatot a tél folyamán végzetni.

ELSŐRENDŰ - SZÁRAZ
PARKETTA
VERSIENYKÉPES OLCSÓ ÁRON
ELAKRAUSER FILI
TEMESVÁR NR. 19-4
TELEFON: 19-4

Zsombolyai zongoratanárnő növendékeinek hangversenye. Cristea Hilda, a Zsombolyán közkedvelt zongoratanárnő, növendékhangversenyt rendezett, amely kitünően sikerült. A műsor Krizsán Sanyi zongoraszámával kezdődött, majd Barbier Hansi által előadott prólógót. A hangverseny műsorában Ganea Benő, Tabár Anika, Rich Stipi és Józsi, Scherka Juci és Rich, Lieber Baba és Cristea Ileana, Radanyian kezdők, meglepő eredményt mutattak ki. Ghetia Titi és Ganea Benő román táncokat adtak elő nagy sikerrel. Utána a haladó növendékek, Krizsán Gabi, Schira Erzsike, Székely Sárika és Koch Katica adtak elő egykezes és négykezes zongoraszámokat. Végül a volt tanítványok, Basch Hilda, Henczi Baba, Horváth Józsi, Scherka Erzsike, Jonaszik József, Reif Hilda és Rich Baba mutatták be, hogy milyen tökélyre vitték a zongorázást. A sikerült hangverseny rendezője Cristea Matild zongoratanárnő, aki odaadó adottsággal tanította növendékeit, elismerésben részesült a szülők részéről. A hangversenyt tánc követte, amely vidám hangulatban ért véget.

A magyarság otthona

veszélyben van és a magyar kulturegyesületek filléreiből emelt palotát, minden bánsági magyar féltett kincsét meg kell menteni

A bánsági magyarság otthona: ország-világra szóló büszkesége, verejtékes filléreinkből emelt Magyar Házunk veszélyben van!

Sok olyan magyar testvérünk, aki hat évvel ezelőtt lelkes buzgalommal, akkori viszonyaihoz képest, részvényjegyzéssel járult közös otthonunk felépítéséhez, a néhány év óta tartó gazdasági válság folytán, oly helyzetbe került, hogy minden jóakarattal ellenére sem tud már eleget tenni annak idején vállalt kötelezettségeinek.

Önhibájukon kívül, vagyonilag tönkrement magyar testvéreinket bírói uton kényszeríteni, vállalt kötelezettségük teljesítésére, embertelenség és méltánytalanság lenne.

A Magyar Ház felépítésének befejezésére így kénytelenek voltunk bankkölcsönt felvenni. Tettük azt abban a hitben, hogy a viszonyok javulásával lejegyzett részvényeink ellenértéke befolyik és hogy a Magyar Ház jövedelméből sikerülni fog a kölcsön kamatait fizetni. Legnagyobb igyekezetünk ellenére és éppen a fokozódó gazdasági válság folytán képtelenek voltunk eddig a kölcsönt törleszteni, de sőt a kamatokat is csak részben tudtuk fizetni.

A hitelező bank azonban — érthetőleg — sürgetően követeli a Magyar Ház részvénytársaságtól, vállalt kötelezettségei teljesítését és immár perrel, végrehajtással és árveréssel fenyeget.

A bánsági magyarság tehát ki van téve annak, hogy újra kerül a magyarság büszke palotája, pártunk és kulturegyesületeink otthona, valamennyiünk drága féltett kincse, a Magyar Ház,

amelynek felépítéséhez a bánsági magyarság négy millió leiel járult hozzá. Fenyeget tehát az a veszély is, hogy annak idején annyi áldozattal összekuporgatott filléreinkből lett jelentékeny vagyon is véglegesen és visszavonhatatlanul elvesz.

Ennek nem szabad megtörténnie! Ezt

a katasztrófát megakadályozni minden bánsági magyarnak legszentebb kötelessége.

A bánsági magyarság vezetői által kibocsátott ez a felhívás azután felsorolja a segítés módzatait, amelyek között az önként felajánlott adományok mellett, kiemelendő a részvényjegyzés és a Magyar Ház kapujában elhelyezendő márványtáblán való megörökítés. Egy részvény ára 250.— lei és havi husz leies részletekben fizethető. Ezer leierért, mely havi száz leies részletekben is fizethető, az adakozó nevét megörökítik a márványtáblán. Ezenkívül emléklapot bocsátanak ki, képeslevelezőlapokat készítenek, előadásokat, táncmulatságokat rendeznek.

Meggyőződésünk, hogy a Bánság magyarsága, mely már annyi áldozatot hozott, nem hagyja veszni mindannyiunk otthonát és mindenki legalább egy-egy téglával járul hozzá a Magyar Ház megmentéséhez.

Színház

A magyar színház sorsa a kezdődő új szezonban

A temesvári magyar színház bérletéért folyó harc, amelybe a kulisszák mögött a magyar színházról és általában a magyar ügyekről távolállók is beleavatkoztak, ugyátszik, befejeződött. A város ideiglenes bizottsága még e héten dönt, hogy kinek juttatja a színházat. Ismertes, hogy két ajánlat érkezett. Az egyiket Szendrey Mihály nyújtotta be, aki már megkapta az aradi színházat, a másikat pedig Janovics Jenő dr., aki viszont a kolozsvári színházat bírja. Szendrey Mihály tegnap megjelent a temesvári városházán, ahol bemutatta a miniszterium koncesszióját. Tárgyalásokat is folytatott Gabor Liviusz dr. polgármesterrel, ki valószínűleg kielégíti mindkét igazgató kívánságát, még pedig úgy, hogy Janovics októbertől december közepéig kapja a játszási engedélyt, a hátralevő időre pedig Szendrey. Azt hisszük, ezzel a megoldással mindkét igazgató meg lesz elégedve és ezután csak az a fontos, hogy olyan társulatot szervezzenek és olyan előadásokat produkáljanak, amelyekkel elnyerik a közönség meglegedését és elismerését is.

Csókó asszony. A józsefvárosi Forrás-teremben ma, kedden este féltiz órai kezdettel a Csókó asszony operett kerül műsorra. A bájos, hangulatos operett főszerepeit Jancsó Joli, Tóth Ica, Hollósy Margó, Jenőfi Tusi, Deák Kató, Iványi Mani, Karácsonyi Miklós, Gergely Lajos, Fodor Dezső és Román Sándor alakítják.

Szilárd a temesvári gabonapiac. A temesvári gabonapiac irányzata tegnap szilárd volt. Kínált minimális, kereslet viszont élénk volt és jelentősebb üzletkötésekkel zárult le a tőzsde forgalma. Árfolyamok a következők voltak: búza 480, ujbúza minőség szerint 420—450, tengeri 200, zab 190, rozs 360, árpa 180, burgonya 160—200 lei száz kilónként. Az országos gabonapiacot az üzletlétől való tartózkodás jellemzi. A termelő csak keveset kínál, mivel a termés nem elegendő a saját szükségleteink fedezésére.

A negyvenedik életéig az egészség gondozása nem okvetlenül szükséges, mivel a fiatalság ereje magától is megóvja a betegségtől. Ilyenkor óvatos életmódra kényszerít bennünket a már nem annyira ellentálló szervezet, úgy, hogy megfelelő szerekkel kell elejét vegyük a közeledő betegségeknek. Szerveink gyengébbek lesznek és már nem képesek a segítség nélküli védekezésre. Kitűnő szer ilyen célra az Urodonal, amely élénkíti az anyagcserét és megszabadítja a testet minden lerakodástól, számos rendellenesség okozójától. Urodonal elősegíti a legyengült szervek működését és megakadályozza így a korai vénülést.

* Igiena fürdő és uszoda egész nap nyitva a közönség számára.

Tűz a lippai erdőben. A Lippafüredet környékező erdőben eddig még ismeretlen okok folytán tűz támadt, amely az egész erdőt elhamvasztással fenyegette. A veszedelemről értesítették a tűzoltóságot, amely két órai megfeszített munka után elfojtotta a lángokat és elhárította a veszélyt. A tűz által okozott kár jelentékeny.

Silkasztó vágóhídi tisztviselő. Az aradi rendőrség őrizetbe vette Demian Konstantint, az aradi vágóhíd tisztviselőjét, akit 7000 darab aviatikai bélyeg elsikkasztásával vádolnak. Demian Konstantin ellen a vágóhíd igazgatója tett feljelentést.

Közbecsült facsádi orvos halála. Schéda Gergely dr. facsádi orvos rövid szenvedés után meghalt. Az elhunyt orvos negyvenéves működése alatt a facsádiak és a környékbeliek tiszteletét és megbecsülését érdemelte ki. Halála őszinte részvétet keltett.

Szezonnyitó hangverseny. Erdély Kitty, nálunk már előnyösen ismert hangversenyénekesnő, a bécsi operaiskola sikeres befejezése után, szeptember 20-án, este a Lloyd Klub termében, dal- és áriaestet ad, Freund Leó zongoraművész közreműködésével. A művészi nívót már a műsor garantálja, mely Respighi, Greccsaninov, Schubert, Brahms, Wolff, Marx-dalokat, valamint Ponchielli, Catalani, Debussy és Massenet operáriákat tartalmaz. A hangverseny iránt zenekedvelő körökben igen nagy érdeklődés nyilvánul meg.

* Lóbi Böske ritmikus tornaiskolájában a tanítás szeptember 15-én megkezdődik.

Részleges holdfogyatkozás. Érdekes jelenség játszódik le szeptember 14-én este tíz órakor az égbolton. A lumpok és éjszakai vándorok kísérelje, a hold, néhány percre elsötétül. A hold mozgása közben belép a föld árnyék-kupujába, vagyis holdfogyatkozás lesz. A holdfogyatkozás nálunk is látható, de csak részlegesen, mert a hold felületének csak egytized része sötétül el.

Rádió

ed. (Szeptember 13.) Bukarest. 1 Gramofonzene. 2 óra: Gramofon- 5 óra: Román és könnyű zene. 8 óra: Gramofonzene. 9 óra: A rádió- hangversenye. 9 óra 30: Szórá- zene. 9 óra 45: Énekhangver- 10 óra 15: Zenekari hangverseny. 11 óra 15: Katonazene. 1 óra rádió ifjúsági félórása. 2 óra 5: ari hangverseny Fodorné Fencsik (ének), Sonkoly István (hegedű) működésével. 4 óra 45: Hírek. 6 magyar nép eredete finn tudós látogatásában. Bán Aladár elő- 6 óra 45: Hírek. 7 óra: Cigány- ar hangversenye. 8 óra: A véle- őli a közvéleményig. Lengyel Ernő sa. 8 óra 30: Zenekari hangver- 9 óra 45: Francia nyelvoktatás. ca: Színműelőadás a stúdióból. A h nők elrablása című bohózat elő- . Utána hírek, majd cigányzenekar ersenye, Varga Imre énekszámai- óra éjjelután: Gramofon tánczene. 1 óra 30: Zenekari hangverseny. 4 óra 40: Gramofonzene. 5 óra 20: Ope- szletlek. 4 óra 45: Gramofonzene. 30: Gramofonzene. 9 óra 40: A szimfonikusok hangversenye. 11 óra 10: Gramofonzene. 12 óra 10: Zene- angverseny. Belgrád. 1 óra: A rá- zenekar hangversenye. 2 óra 5: Gra- zene. 6 óra: Gramofonzene. 7 óra: zoztató zene. 9 óra 30: Népdalok- ra: Gramofonzene. 12 óra 30: zenyekar hangversenye. Milánó. 9. Könyvi zene. 10 óra: Gramofon- 10 óra 30: Operettrészletek. Prága. 35: Orosz trió hangversenye. 10 óra: Hegedűhangverseny. 11 óra: A zenekari hangversenye. 12 óra 20: ofonzene. Róma. 10 óra: Gramo- ne. 10 óra 45: Zenekari hangver- . Utána könnyű zene. Strassburg. 30: Zenekari hangverseny. 9 óra nekhangverseny. Stuttgart. 11 óra: zimfonikus hangverseny. 12 óra 45: zene. Varsó. 8 óra 20: Könyvi zene. ra: Zenekari hangverseny. 12 óra: zene.

Sport

A megindult nemzeti bajnok-
ság legnagyobb meglepetése a
Ripensia bukaresti veresége

Romániában az egész vonalon megindult a nemzeti bajnokság. Temesvárott nagy érdeklődés mellett a TMTE—bukaresti Unirea—Tricolor mérkőzéssel indult a nemzeti bajnokság. A meccs jó sportot nyújtott és végül 0:0 eredménnyel döntetlenül végződött. A csapatok megosztottak a pontokon.

Az elsőosztály

bajnokságban mindössze az Ilsa—Rapid mérkőzést játszották le, amely az Ilsa 3:0 arányú fölényes győzelmét eredményezte.

A másodosztály

bajnokság eredményei a következők: Vulturi—Pátia 5:0, Hajduk—Unirea 0:0, Venus—Unió 6:0, ZsSE—Freidorf 5:1.

A nemzeti bajnokság startjának legnagyobb meglepetése

A Ripensia veresége,

a bukaresti CFR csapatától. A Ripensia csapata, amely formán alul játszott, az első félidőben két góllal vezet, de a bukarestiek a második félidőben felfejlődnek és 3:2 arányban a győzelmet is megszerzik.

A nemzeti bajnokság

keretében Nagyváradon a brassói Brasovia csapata mérkőzött a NAC együttesével, amely 3:0 győzelmet aratott a brassóiak ellen.

Aradon

a kolozsvári Universitate verte 3:1-re az AMTE csapatát.

Kolozsvárott

az aradi Glória győzött 2:1 arányban a Románia együttese ellen.

Ploestiben

a nagyszebeni Soimi csapata vereséget szenvedett a Tricolor csapatától, amely 4:0 arányú győzelmet aratott. Ezzel a győzelemmel a ploestii csapat a nemzeti bajnokság A) csoportjának az élére szökött, míg az ebben a csoportban küzdő temesvári Ripensia az ötödik helyet foglalja el. A B) csoportban a bukaresti Unirea—Tricolor az első helyezett, míg a temesvári TMTE a negyedik helyen szerepel.

A TAC csapata

Lugoson a Vulturi együttese ellen vendégszerepelt és 3:2 eredménnyel vereséget szenvedett a lelkesen játszó lugosiaktól.

Külföldön

a következő eredmények voltak:

Miskolcon a Ferencváros nehéz küzdelem után 1:0 arányban győzött az Attila ellen. Debrecenben a Bocskai 5:0 eredménnyel biztosan verte a Soroksár együttesét. Szegeden a Délmagyarország válogatott mérkőzést bonyolították le, amely a budapesti válogatott 6:0 arányú súlyos vereségével végződött. Az olasz turán levő magyar csapatok az egész vonalon vereséget szenvedtek. A Hungária a Florintine csapatától kapott ki 2:1 arányban, a Genova FC a Ferencváros csapatát győzte le 6:5 eredménnyel, míg a Fiumében vendégszereplő Budai 11 együttese az US Fiumene csapatától szenvedett 2:1 arányban vereséget. A bécsi eredmények a következők: WAC—Vienna 2:1, Floridsdorf—Wacker 3:2, WSC—Nicholson 3:1.

A Bega bajnoka. Vasárnap uszták le hat kilométeres távon a Bega-bajnokságot, amelyen számos versenyző indult. A szép küzdelemből Bohunitzky (Rapid) került ki győztesen 1 óra 15 p. idővel és megnyerte a bajnokságot. Második Scholtz (Rapid) 1 óra 17 p., Harmadik Takács (Electrica) 1 óra 18 p. Negyedik Nikolics (Electrica) 1 óra 19 p. A verseny huszonkét indulója közül tizennégyen uszták végig a távot. Az eddigi bajnok, Schimánszky, betegsége miatt nem indult. A csapatversenyt a Rapid nyerte 35 ponttal, 2 Electrica 36 pont, 3. Kadima 55 pont.

Bukarest—Temesvár városközi öklívívóverseny. A Bukarest—Temesvár városközi öklívívóverseny — mint már jelentettük — nagy érdeklődés mellett folyt le. A versenyen izgalmas összecsapások voltak, amelyeken a temesvári bokszolók kemény ellenfélnek bizonyultak. A verseny végül a fővárosi öklívívók 4:1 arányú győzelmével végződött. Az eredmények a következők: Batu (Bukarest)—Geröffy (Ilsa) döntetlen. Marin Stanescu (Bukarest) — Gilicze (TMTE), küzdelem Gilicze knockautos győzelmével végződött. Ocsa (Bukarest) — Gilicze III. (TMTE) a bukaresti versenyző pontozásos győzelmét hozta. Titi Cornea (Bukarest) pontozással győzött Petschovszky (Ilsa) ellen. Petrescu (Bukarest) pontozással legyőzte Brücher (Ilsa) bokszolót. Dörfler—Batu bemutató mérkőzése és Kovács, valamint Cionoi professzionista öklívívók iskolamérkőzése gyönyörködtette még a közönséget.

Ha szép akar lenni,

használjon KULKA-féle liliom-tejkrémet, liliom-tejszappant, liliompudert, 3 színben. Kapható kizárólag KULKA Emil városi gyógyszerárában a „Fekete Sashoz” Belváros, Szent György-tér.

Zabadíts meg
a gonosztól!

A Déli Hírlap eredeti regénye

Írta: Kisregézi Bán András
40. folytatás.

Kovács Mártonnak az apja budapesti kereskedő volt, a háborus konjunktúra idején milliókat szerzett. Három fiuként kitünő nevelésben részesítették a lányt az érettségi vizsga után a gazdasági egyetemre iratkozott be. A francia és francia nyelvtanárai voltak és két nyelvet hamarosan megtanulta. Keletesen beszélt is. Tagja volt az első budapesti úri társaságnak. Szeretett foglalkozni szociológiával és került a szélsőséges elemek társaságába. Nem ő volt az első és nem is az utolsó ugynevezett úri fiú, akit a tulzott évek megszedítettek. Előbb szocialisták, aztán kommunista. Felesküldött a Béla által hirdett tanokra. Így aztán, hogy amikor Magyarországon beköszöntött a proletárdiktatúra, Kovács Márton is az árral vezetett és a szöveget töltött be. Az akkori féktelenen elvadult az ő gondolkodása is. Kezde volt azoknak, akiket eleintén az a ragadott magával és hitte, hogy a kommunizmus az, amely a világot megváltoztatja és az emberiség számára jobb társadalmat hoz. Es ugyancsak mások példáját

követte abban is, amikor azt hitte, hogy tüzzel-vizzel, kegyetlenséggel, vérrel kell terjeszteni a kommunizmust és el kell pusztítani mindenkit, aki ennek útjában áll.

— Együtt üvöltök a farkasokkal, — állapította meg magában nem egyszer, amikor olykor elfogta a lelkiismereti furdalás.

De aztán hamar megnyugtatta magát azzal, hogy másképpen nem tehet és hogy a szüklátóköri emberekre minden áron rá kell kényszeríteni a boldogulást.

Mikor aztán Kun Bélának rövid uralmának vége lett, Kovács Márton is kénytelen volt menekülni. Utja — mint azt olvasóink már ismerik — Amerikába vezetett.

Chikágóban aztán újból társadalmi életet élt, amelybe nem volt nehéz új barátokat beszerezni.

Titkos kommunista megbízatással jött, de ez nem akadályozta abban, hogy megforduljon mindazokon a helyeken, ahol mulatni és szórakozni lehet.

Azok a véres indulatok, amelyek néhány biztos korában föltette elhatalmasodtak, elaludtak. Csak akkor forgott vérben a szeme, ha arra gondolt, hogy Évát elveszítheti. Olyankor ökölbe szorult a kezé és fogai között mormogta:

— És ha holttesteken kell átgázolnom, akkor sem engedem, hogy a másé legyen!

Ha Éva Kovács Márton — azaz,

amint Amerikában mi is nevezzük, Baikalov Ivánt — csak most látta volna először, kedves fiúnak találta volna. Így azonban mindig vissza kellett szorítani lelkében azt a kínos emlékeztést, amely egyre eszébe juttatta, hogy minő körülmenyes között ismerte meg Baikalovot és hogy miként viselkedett vele szemben.

Általában véve azonban kedvező benyomást gyakorolt Évára. Megállapította magában, hogy kultúremler. Megállapításának örült, mert biztosra vette, hogy ha majd kérni fogja, kerülje őt, az teljesíteni fogja kérését.

A benyomás, amelyet Évára ez az új és előtte eddig ismeretlen Kovács Márton tett, annyira kedvező volt, hogy már azt sem kívánta, hogy az feltétlenül tünjék el az életéből. Nem törődött volna már azzal, hogy a neve most már nem Kovács Márton, hanem Baikalov. azon sem gondolkozott, hogy ennek a névcsereinek mi volt a tulajdonképpeni oka, beérte volna most már azzal is, ha ez a fiatal ember lemond róla és soha többé nem emlékezteti arra, ami köztük volt. Nem törődött vele, hogy milyen céljai vannak azzal, hogy idegen néven szerepel, csináljon, amit akar, csak őt hagyja békében.

Meg is volt róla szinte győződve, hogy első szavára megígéri ezt neki. Ez a finom modoru, udvarias fiatal ember, akit most megismert, nem is tehet majd másképpen. Lehetetlen, hogy abban meg le-

gyenek még azok a vad indulatok, amelyek annak idején vezérelték.

Baikalov Iván is egészen másnak látta a mostani Évát, mint azt, akit Pesten megismert.

Ez a mostani Éva életvidám, kedves, élénk teremtés volt. Nem volt benne a régi féltékenység, az a rettegés sem volt benne, amely akkor egész lényét elborította.

Azt hitte, hogy Éva nem az a lány, aki ne szédelne meg arra, ha egy fiatal ember torrón és perzselőn szereti. Meg volt róla győződve, hogy vőlegényének nem szerelemből mondott igent, hanem csak azért, mert annak jó állása van és mert elérkezettnek látta az időt, hogy férjhez menjen. Éppen azért szilárdan hitte azt is, hogy sikerülni fog neki Évát meggyőzni a maga lángoló szerelméről és az szakit a kedvéért Halmossal.

ga lángoló szerelméről és az szakit a kedvéért Halmossal.

Alapjában véve mindketten várták ezt a találkozást és mindketten rettegtek is tőle. Arra számítottak ugyanis, hogy köztük nagy viharra kerül a sor. Most aztán mindketten kellemesen csalódtak. És éppen ezért mindketten elhatározták, hogy a leszámolást nem az első találkozáson csinálják meg.

Ugy gondolták, ha egymásnak időt engednek arra, akkor a másik annál inkább hajlandó lesz az engedékenységre.

(Folyt. köv.)

Egyes szó ára 3 lei; vastagabb betűvel 5 lei. Állástkeresők szavankint 2 leit fizetnek. Jelíges hirdetések címét a kiadóhivatal nem közölheti. Ilyen hirdetésekre a jelíggel ellátott írásbeli ajánlatot kell beküldeni a kiadóhivatalnak.

Apróhirdetések

Begolcsóbb hirdetés — leggyorsabb eredmény

Apróhirdetéseket felvesz Belvárosban: Déli Hírlap kiadója, Szentgyörgy-tér 4. Gyárban: Kardos-trafik, Kossuth-tér 1. Gránátos-utca sarok. Józsefvárosban: March-trafik, Küttl-tér. A hirdetés díj minden esetben előre fizetendő mert számlakirás és pénzben kiküldetése megrágitja a hirdetőt.

Alkalmazás

Mindenes leány
azonnalra felvétetik. Erzsébetváros, Vörösmarty-utca 20. (1240)

Jól főző mindenese
csakis éves bizonyítványokkal, — vidéki háztartásba felvétetik. Cím a kiadóban. (992)

Perfekt szakácsnő
éves bizonyítványokkal azonnalra felvétetik. Cím a kiadóban. (996)

Tanuló leány
szalonban felvétetik. Steinmetz, IV., Kossuth Lajos-u. 25. (1222)

Allást keres

Papírkereskedésbe kiszolgáló kisasszony állást keres. Címeket a kiadóba kérek „Szerény igényű” jelíggel. (1798)

Adás-vétel

Szülők figyelmébe
skolatáskák, irattáskák
rendkívüli választékban
csoda olcsón.

FEUER

bőráruüzem, Belv., Mercy-u. 8.
Deutsch Testvérek mellett. (1417)

Jó meneteli darálómalom
tszt lerakattal azonnal eladó. Biztos
negéltetés. Baranyai Béla, Ujmosni-
cai malom. (1226)

Fürdőszoba
berendezés kerestetik. Ajánlatok „Jó és
olcsó” jelíggel a kiadóba.

Motorok
100 HP. Diesel, 35—55 HP. Sziv-
ogáz, 12 és 30 HP. Nyersolaj, 20—25
és 30 HP. Petroleum motorok és egy
komplett hidraulikus olajsajtó eladó.
Friedrich Testvérek, Temesvár. (1593)

**Konyhabutorok és előszobaberende-
zések**
a legmodernebb és legolcsóbban Neu-
rohr asztalos műhelyében készülnek.
Erzsébetváros, József-tér és Posta-utca
sarok. (1512)

Bőr iskolatáskák és akatáskák
mélyen leszállított árban kaphatók Fe-
nyő könyvkereskedésben, Belváros Str.
Alba Iulia 9. (1239)

Takaréktűzhelyek

garantált
jó
minőség
750—leitől
Saját
készítmény

Kálmán Dezső Timisoara IV., Bulev
Carol 37. (Hunyadi-ut)

Eladó

Blaskovics-telep központjában kedvező
részletfizetés mellett egy családi ház,
asztalos vagy egyéb iparosnak
alkalmas tágas műhellyel, nagy kert-
tel. Bővebbet Alapítványi Pénztár,
Belváros, Püspöki-palota, I. emelet.
(1237)

Keresek

késpénz fizetésért, használt, de jó ír-
gépeket. Cím a kiadóban. (1242)

Sírkövek

feketegránit és márványból mai viszo-
nyokhoz képest a legolcsóbban Gra-
novszky Jánosnál, Temesvár, Józsefvá-
ros, Bonnáz és Kossuth-utca sarok.
(1270)

Megvételre keresek

használt jó karban lévő kerti székeket,
padokat és asztalt. Cím a kiadóban.
(1241)

A munka kincs,

dolgozóké a jövő. Ma már a fővárosi lány is ért a ruha
szabásához és a sajtóruha elkészítéséhez. Tanfolyam az **Ipari
Szakműhelyben** Dóm-tér 4. II. em.

Modern tetőfedés

„**TEXFALT**” tetőfedő burkolat lapos betontetőkre, hideg
uton ragasztva. Mindennemű épület izoláló anyag.
Modern aszfaltburkolatok

„Bitumen” S.A. Intreprindere de Asfalt

Temesvári exozitura: Muzsny Nándor az Erdélyi Banknál.
Gyár: Torda. Központi iroda: Oradea, Bulevardul Regele
Ferdinand 10. Telefon interurban 9-83.

15 leiert egyszer
60 leiert egész hétig
HIRDETJUK KIADÓ LAKÁSÁTI!
A hirdetés díja előre fizetendő

Butorozott szoba

baikonnal
Gyárvaros, Liget-ut 9. I. em.
2. sz. (Gyárvarosi parkkal
szemben).

1 szoba konyha (udvari
mellékkel) Józsefváros, Bonnáz-u. 10.
Erzsébetváros, Tirol-u. 36.
házmesternél.

1 szoba konyha
(kertilakás)
Erzsébetvárosi parknál
Bővebbet: Hattyu-utca 6.
(régiszám) háztulajdonosnál

1 szoba konyha
(összes mellékkel) Józsefváros, Ormos-utca 12.
(régiszám) ajtó 1.

Garcon lakás modern
2 szobás
(fürdőszobával)
különbejárattal
Józsefváros, Gorové-utca 3.

2 szobás modern,
garconlakás
(konyhával)
okt. 1-re
Belváros, Papneveldei bér-
palota, Szt. György-tér

2 szobás utcai
modern
(fürdőszobával)
Belváros, Szt. György-tér
Közlelbbit: Temesvári b

2 szoba konyha

Gyárvaros, Liget-ut 9.

2 szobás

(alkovval)
Józsefváros, Bonnáz-u. 10.

3 szobás utcai

(fürdőszobával)
Gyárvaros, Fő-utca (Str.
Daclor) 29. I. em.
Józsefváros, Müller Gutten-
brun-u. 5. házmesternél.

3 szobás modern

utcai
(fürdőszobával)
azonnal, esetleg nov. 1-re
Belváros, Szt. György-tér.
Közlelbbit: Temesvári bank

3 szobás modern

Belváros és Józsefvárosban.
Közlelbbit: Transylvania
biztosító, Belváros, Hun-
yadi-u. 8. Telefon 11-74.
Erzsébetváros, Emmausz-
utca 7.

4 szobás

modern
Belváros, Szt. György-tér.
Közlelbbit: Temesvári bank
Erzsébetváros, Református-
palota, Bathyányi-u. 2.

4 szobás modern

(parkra néző balkonnal)
nov. 1-re
Gyárvaros, Liget-ut 9.

Uj villa

3 szobás, modern lakással
azonnal vagy nov. 1-re
Gyárvarosban. — Bővebbet:
Salinacki és Janku-cégnél
Dóm-tér 4.

Erzsébetváros, Haasz, Str.
Decemvrie 34 (Alkotmány-u.)

Saroküzlethelyiség

Belváros, Mercy-utca 3.
(a házmesternél).

Irodahelyiség

2 szoba
Belváros, Mercy-utca 3.
(a házmesternél).

Hirdesse e rovatban
kiadó lakását

Lakás

Kiadó

a Gyárvarosban a Mercur-pe-
(Piata Traian 2) a volt Pap-féle
szertár üzlethelyisége. Bővebb fe-
sítés kapható Dr. Róth Ottó és
geti S. ügyvédi irodában, a főpos-
lett (telefon 93).

Mindenkit érdekel

Mielőtt téli tüzfaszükséglet
fedezi, el ne mulasszon
probarendeléssel meggyőző
hogy már **160°** — leitől kap
egy méter jó tüzfát,

Salamon és Társai

Józsefváros, Pályaudvar-sor
a Begamalommal szemben
Telefon: 12-53.

APPELTAUER

Temesvár-Józsefváros, Fröbl-utca 8

Alap.:
1880

Állandó nagy raktár minden nagy-
hordók és kádakban.
Börgyári, valamint minden a szak-
vágó gyárberendezések és raktár-
speciális előállítás.
Szolid árak. — Elsőrendű kivitel.
Többször kitüntetve.

Ha szeret

ugy fizessen

néhány leiert ig-
jó könyveket olv-
elő a Déli Hírlap
amely esetben
delkezésére áll
nek a józsefvá-
Hunyadi-ut 15. s
„CULTURA” kö-
kereskedés tel-
kölcsonknyvtár

havonta

csekély 25 leiert,
nem előfizetük
majdnem a kétsze-
sébe kerül. Jel-
kezzék ott

és naponta

a világirodalom l
jelesebb magyar
német könyvei
zül tetszése sze

válogathat.

Ne mulassa el a kedvező alkalm-
melyet a Déli Hírlap összes előf-
tőinek nyújt.